

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Statistisk sentralbyrå
Postboks 8131 Dep
0033 OSLO

Deres ref

Vår ref
11/4999-2 tol

Dato
22.12.2011

Statsbudsjettet 2012 – tildelingsbrev Statistisk sentralbyrå

1. INNLEDNING

I det følgende gis departementets overordnede mål, prioriteringer, resultatkrav og andre styringssignaler for Statistisk sentralbyrås virksomhet i 2012.

2. BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER

2.1 Bevilgning for 2012.

På grunnlag av Innst. 5 S (2011–2012) vedtok Stortinget 15. desember 2011 blant annet følgende bevilgning for Statistisk sentralbyrås virksomhet:

Kap. 1620 Statistisk sentralbyrå		(1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
01	Driftsutgifter	502 200
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	194 800
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	9 800
	Sum	706 800

Kap. 4620 Statistisk sentralbyrå		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
01	Salgsinntekter	300
02	Oppdragsinntekter	194 800
85	Tvangsmulkt	10 000
Sum		205 100

Det vises for øvrig til omtale av kapitlene 1620 og 4620 i Prop. 1 S (2011–2012) for Finansdepartementet (fagproposisjonen). Departementets brev av 29. mars og 6. oktober 2011 gir opplysninger om hvordan forslagene er fremkommet.

2.2 Budsjettmessige forutsetninger

Departementet vil understreke betydningen av at økonomistyringen skjer på en betryggende måte og Statistisk sentralbyrås ansvar for å planlegge virksomheten i 2012 slik at målene kan nås innenfor gitte bevilgninger, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser for økonomistyring i staten, pkt. 2.2.

Dersom det oppstår problemer med økonomistyringen, må tiltak iverksettes slik at det ikke oppstår behov for å øke bevilgningen. Departementet understreker at det ikke må pådras utgifter uten at det er budsjettmessig dekning.

For 2012 er det på Statistisk sentralbyrås budsjett avsatt midler til blant annet følgende statistikkaktiviteter, hvor beløpene er øremerkede og ikke kan omdisponeres uten departementets samtykke:

		(i 1 000 kr)
Tiltak	Post 01	
Tidsbruksundersøkelsen 2010		700
Landbrukstillingen 2010		1 500
FoB2011		4 000
IT-utvikling og elektronisk samhandling		4 000
Spesialundersøkelse om innvandreres utdanningsnivå		2 000
Sum		12 200

Disse statistikkaktivitetene skal omtales særskilt i årsrapporten.

2.3 Budsjettfullmakter og administrative fullmakter.

Bevilgningsreglementet har flere bestemmelser som gir Kongen i statsråd fullmakt til å fastsette unntak fra de hovedprinsippene reglementet ellers er basert på. Reviderte vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene ble gitt ved kongelig resolusjon 2. desember 2005. Det er redegjort for disse i rundskriv R-110/2005. Vi viser også til veileder for statlig budsjettarbeid, utgitt av Finansdepartementet, jf. R-0534B, som forklarer

budsjettfullmaktene nærmere. Alle rundskriv fra Finansdepartementet finnes også på departementets hjemmesider.

Nedenfor omtales tre typer fullmakter:

- Budsjettfullmakter som må delegeres for hvert budsjettår, jf pkt. A.
- Budsjettfullmakter som er delegert Finansdepartementet og som virksomhetene må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle, jf. pkt. B.
- Administrative fullmakter som er delegert til Statistisk sentralbyrå ved egne brev, jf. pkt. C

A. Budsjettfullmakt som må delegeres hvert år.

- For 2012 samtykker Finansdepartementet i at Statistisk sentralbyrå kan overskride bevilgningen under kapittel 1620, post 01 mot tilsvarende merinntekt under kapittel 4620, post 01. Denne generelle bemyndigelsen har en begrensning på inntil 2 pst. av bevilget utgiftsbeløp.
- For 2012 foreslås at det gis fullmakt til å overskride bevilgning under kap. 1620 post 21 mot tilsvarende merinntekter under kap. 4620 post 02 Ubrukte merinntekter kan i sin helhet regnes med ved utregning av overførbart beløp på post 21, jf. forslag til romertallsvedtak II.2 i Prop. 1 S (2011–2012).
- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr (post 01), jf. Finansdepartementets brev av 12. desember 2005.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler (ekskl. husleieavtaler) og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret, jf. Finansdepartementets brev av 12. desember 2005, siste avsnitt.

B. Budsjettfullmakt som er delegert Finansdepartementet og som etaten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle

- Fullmakt til å omdisponere fra post 01 til post 45, jf. Finansdepartementets brev av 22. desember 1993.
- Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra et år til det neste, jf. Finansdepartementets brev av 22. desember 1993.
- Overskridelse mot innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår, jf. Finansdepartementets brev av 12. desember 2005.

C. Administrative fullmakter

- Fullmakter innen lønns- og personalområdet, jf. Finansdepartementets brev av 12. juni 2009.
- Statens erstatningsansvar, jf. Finansdepartementets brev av 21. mars 2000.
- Eiendomsforvaltning, jf. Finansdepartementets brev av 7. oktober 1993.
- Fullmakt vedrørende økonomisk ansvar for arbeidstakere som har påført staten økonomisk tap, jf. Finansdepartementets brev av 18. desember 2000.
- Fullmakt til å uerholdelighetsføre og avskrive krav, jf. Finansdepartementets brev av 17. desember 2001.

3. STYRINGSDIALOG OG RAPPORTERING

3.1. Styringsdialog

De viktigste rammebetingelsene for styringsdialogen mellom Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrå er den årlige budsjettproposisjonen og Statistisk sentralbyrås flerårige strategidokument. Styringsdialogen baseres på faste møter og følgende hoveddokumenter:

- Departementets årlige tildelingsbrev
- Statistisk sentralbyrås halvårsrapport
- Statistisk sentralbyrås årsrapport
- Departementets referater fra rapportmøter
- Statistisk sentralbyrås årlige virksomhetsplan med risikovurderinger
- Framleggelse av neste års budsjettforslag. Leder og/eller nestleder i styret til Statistisk sentralbyrå deltar i første del av møtet.
- Langtidsprogram/strategiplan hvert 4.-5. år. Leder og/eller nestleder i styret til Statistisk sentralbyrå deltar i møtet.

Som et hovedprinsipp skal det tilstrebes sammenheng og konsistens mellom de ulike styringsdokumentene. Det innebærer at alle styringssignaler i tildelingsbrevet skal omhandles i årsrapporten og/eller i halvårsrapporten eller i særskilt rapport der det går fram av brevet.

3.2 Årsrapport

Statistisk sentralbyrå bes om å utarbeide en *årsrapport* for virksomheten i 2012 basert på de styringssignalene som er omtalt i tildelingsbrevet. Årsrapporten sendes departementet innen 22. februar 2013. Årsrapporten skal gi en oversikt over virksomheten i 2012 med angivelse og vurdering av måloppnåelsen i forhold til fastsatte hovedmål og resultatkrav. Årsrapporten skal også beskrive administrative og andre forhold som er omtalt i tildelingsbrevet. Utover dette bør rapporten omtale forhold som etaten mener er av interesse for Finansdepartementet. Departementet ber om at Statistisk sentralbyrå særlig vektlegger analyse av sammenhengen mellom ressursbruk og resultater. Det skal også gjøres rede for i hvilken grad det har inntruffet vesentlige uforutsette hendelser, eller at hendelser har blitt vesentlig mer alvorlige enn forventet, og hvordan dette er håndtert.

Regnskapet for 2012 skal ha en egen omtale av bevilgning og regnskap på postnivå. Avvik skal kommenteres. Statistisk sentralbyrå skal ellers rapportere særskilt om eventuelle vesentlige avvik fra økonomiregelverket og hvilke tiltak som er iverksatt.

Sentrale forhold på personalområdet, herunder arbeidet med helse, miljø og sikkerhet (HMS), skal omtales i den ordinære årsrapporten. Utdypninger og mer omfattende

faktarapportering vedlegges årsrapporten. Finansdepartementet legger opp til å videreføre praksisen med egne rapportmøter for personalområdet.

Departementer, etater og andre statlige virksomheter skal arbeide aktivt for å fremme likestilling innenfor sine fagområder og skal redegjøre for sitt arbeid med likestilling i de årlige budsjettproposisjonene. Statistisk sentralbyrå bes i årsrapporten om å gjøre rede for hvordan kravet i likestillingsloven § 1 bokstav a (krav til aktivt målrettet og planmessig arbeid for likestilling mellom kjønnene i virksomheten) er fulgt opp. Tilsvarende redegjørelse bes også innarbeidet i virksomhetens bidrag til budsjettproposisjonen. Statistisk sentralbyrå bes i årsrapporten også om å redegjøre for status og eventuelt hvilke tiltak som er iverksatt for å sikre kjønnslikevekt i lederstillinger.

IA-avtalen krever at deltakende virksomheter skal forebygge og redusere sykefravær, styrke jobbnærvær og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Den enkelte virksomhet skal sette aktivitets- og resultatmål for å redusere sykefraværet, øke sysselsetting av personer med nedsatt funksjonsevne og stimulere til at yrkesaktivitet etter fylte 50 år forlenges. Departementet ber Statistisk sentralbyrå omtale sammensetningen av og utviklingen i etatens sykefravær nærmere. Videre bes det om at rapporten beskriver de aktuelle aktivitets- og resultatmålene. Statistisk sentralbyrå bør også redegjøre for resultatene som er oppnådd.

Regjeringen vil fra 2012 iverksette en jobbstrategi for å få flere unge arbeidssøkere med nedsatt funksjonsevne inn i arbeidslivet. De statlige virksomhetene skal prioritere å øke rekrutteringen av personer med nedsatt funksjonsevne og slik bidra til å realisere jobbstrategien. Virksomhetene skal i årsrapporten beskrive sine aktivitets- og resultatmål på dette området, samt redegjøre for resultatoppnåelsen og de aktivitetene som støtter opp under denne. Overordnet departement skal lage en oppsummering av resultatoppnåelsen til de underliggende etatene på dette området.

Den enkelte virksomhet skal vurdere hvilke lærefag som kan være aktuelle for virksomheten. På bakgrunn av denne vurderingen bør det, innenfor virksomhetens rammer, legges til rette for inntak av lærlinger med mål om økning av antallet lærlinger sammenliknet med 2011. Hver virksomhet skal i årsrapporten rapportere om hvilke lærefag som vurderes som aktuelle, og antall lærlinger fordelt på lærefag. Det vises til PM 2011-06 "Om oppfølging av arbeidet med å øke antallet læreplasser i statsforvaltningen og rapportering av lærlinger til Statens sentrale tjenestemannsregister (SST)". Det vises for øvrig til Statens personelhåndbok, kap.9.10 Særavtale om lønns- og arbeidsvilkår for lærlinger og lære kandidater i staten.

Finansdepartementet forutsetter at Statistisk sentralbyrå setter i verk tiltak for å fremme mangfold i rekrutteringen. Statistisk sentralbyrå bes om å redegjøre for arbeidet på dette området i årsrapporten.

Underliggende virksomheter skal i sine årsrapporter også omtale statistikk over utviklingen i den geografiske fordelingen av arbeidsplasser i virksomheten.

Det er viktig at Finansdepartementets underliggende virksomheter utfører sine oppgaver i tråd med statens etiske retningslinjer. Blant annet gjelder dette i kunde- og leverandørrelasjoner. Departementet legger til grunn at statens generelle etiske retningslinjer er satt i verk i alle ledd i virksomheten og at virksomheten i tillegg praktiserer egne normer og retningslinjer. Departementet ber om at det i årsrapporten rapporteres om status på området generelt og at eventuelle forhold av uheldig karakter omtales spesielt.

3.3 Halvårsrapport

Statistisk sentralbyrå skal utarbeide en *halvårsrapport* for 2012 som oversendes departementet innen utgangen av august 2012. Med utgangspunkt i styringssignalene i tildelingsbrevet skal halvårsrapporten gi en kortfattet statusoversikt, med vekt på kritiske faktorer og avvik av strategisk eller driftsmessig karakter, jf. nærmere beskrivelse i punkt 4.1 nedenfor.

Departementet ber også om at det gjøres rede for status i arbeidet med å ta i bruk ny standard kontoplan og å føre virksomhetsregnskapet etter regnskapsprinsippet.

3.4 Annen rapportering

Departementet forutsetter at Statistisk sentralbyrå utarbeider statusrapporter for budsjettet for 2012 med vurdering av etatens budsjettsituasjon per 1. april og 1. oktober. Disse meddeles departementet innen henholdsvis 20. april og 19. oktober 2012. Rapportene skal omfatte både utgifter og inntekter.

Rapportering for øvrig er angitt i vedlagte utkast til styringskalender for 2012. Dersom det skulle oppstå alvorlige, uforutsette hendelser gjennom året, må Statistisk sentralbyrå kontakte Finansdepartementet umiddelbart og uavhengig av fastsatte rapporteringstidspunkter.

4. RISIKOSTYRING, INTERNKONTROLL OG SIKKERHET OG BEREDSKAP

4.1 Risikostyring

Finansdepartementet legger til grunn at Statistisk sentralbyrå gjennomfører risikovurderinger som ledd i sin interne styring, jf. økonomiregelverkets krav. Arbeid med strategiplaner og større utviklingstiltak i etaten skal bygge på eksplisitte risikovurderinger.

Årlige risikovurderinger integreres i styringsdialogen etter følgende retningslinjer:

- Årlige risikovurderinger i forhold til Statistisk sentralbyrås hovedmål og målstruktur skal sendes departementet i etterkant av utarbeidelsen av virksomhetsplanen. Der

risikoene vurderes som kritiske eller uakseptabelt høye, skal årsaker identifiseres og vurderes.

- Det skal rapporteres om ev. endringer i risikovurderingene omtalt i forrige strekpunkt i halvårsrapporten.
- Vurdering av høy og kritisk risiko skal inkludere omtale av risikoreduserende tiltak.
- Endring i risikovurdering og risikobildet skal være fast tema i styringsdialogen.

Departementet viser til Statistisk sentralbyrås omtale av risikovurderinger i forbindelse med virksomhetsplanen for 2011. Kritiske risikoer gjaldt særlig informasjonssikkerhet og infrastrukturen for finansstatistikken. Videre var det høy risiko knyttet til kompetanse og IT systemer generelt og på flere spesifikke områder som dokumentasjon av gamle IT-systemer, feil i regnskap, samt for utvikling av Nye ssb.no og risiko for problemer ved innføring av mange nye løsninger samtidig. Planlagte tiltak omfatter igangsetting av et prosjekt for å modernisere IKT-infrastrukturen (Klientløftet), standardisering og utvikling av nye løsninger for finansstatistikken, opplæring og tett oppfølging av SSØ.

Ifølge halvårsrapporten for 2011 er alle disse risikovurderingene gjennomgått på ny. Risikoen knyttet til kompetanse i prosjektet Felles datamottak er redusert fra høy til moderat. For øvrig var det ingen endringer i risikobildet i første halvår, noe som har sammenheng med at de fleste tiltakene ikke var ventet å ha effekt før i annet halvår 2011.

Departementet legger til grunn at det iverksettes tiltak, innenfor gjeldende budsjettammer og fullmakter, for å bringe risikoen ned til et akseptabelt nivå. Statistisk sentralbyrå skal særskilt angi status for og virkning av risikoreduserende tiltak knyttet til ovennevnte risikofaktorer i forbindelse med resultatrapportering.

Statistisk sentralbyrå sine risikovurderinger for 2011 omfatter også en omtale av risiko for misligheter. Departementet ber Statistisk sentralbyrå opplyse om ev. endringer i risiko for misligheter og angi om endringene er vesentlige, jf. økonomiregelverkets bestemmelser kap. 2.4, i forbindelse med tilsvarende vurderinger for 2012.

Risikofaktorer i de årlige risikovurderingene er dels av strategisk, dels av operasjonell karakter. Med operasjonell risiko menes hendelser og forhold som kan føre til svikt i etatens løpende produksjon eller tjenesteleveranse. I virksomheter som driver saksbehandling på grunnlag av lov og forskrifter, vil et typisk eksempel kunne være feil i enkeltvedtak. I andre virksomheter vil det finnes andre typer operasjonelle feil.

For å kunne forholde seg til framtidig risiko for slike feil, må en vite noe om hvor ofte de forekommer. Det er da nødvendig å definere hva en feil er, årsaken til at feil oppstår og hvor kritisk feilen er. Først når dette er gjort, er det mulig å vurdere sannsynligheten for at slike kritiske feil vil forekomme i ulike prosesser og forholde seg bevisst til hvilken risiko en vil akseptere. Hvis risikoen ikke er akseptabel, må det settes inn tiltak.

Hvis det velges å akseptere en risiko, bør det vurderes om det er hensiktsmessig å etablere en mer eksplisitt formulert toleranse for operasjonell risiko og krav til kvalitet, herunder å utvikle mer eksplisitte kvalitetsindikatorer.

Departementet vil be om at Statistisk sentralbyrå gjør rede for det arbeidet en gjør i dag på dette området. Redegjørelsen bes oversendt departementet innen 30. mars 2012. Det vises ellers til varslet seminar 1. februar 2012 om operasjonell risiko.

4.2 Internkontroll – etterlevelse

Internkontroll omfatter tiltak og metoder som virksomheten gjennomfører for å forebygge styringssvikt, feil og mangler. Gjennomføring av effektiv internkontroll står sentralt i oppfølgingen av gjeldende økonomiregelverk og i EUs retningslinjer for europeisk statistikk. Statistisk sentralbyrå bes i årsrapporten for 2012 om å rapportere hvorvidt det er avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler i internkontrollopplegget og hvilke utbedringstiltak som er iverksatt. Statistisk sentralbyrå bes videre om å rapportere om internkontrollen har avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler i kritiske prosesser og aktiviteter.

Statistisk sentralbyrå bes om å varsle departementet om alvorlige hendelser med mulig mediemessig eller politisk interesse, jf. Finansdepartementets brev av 17. november 2008, og om alvorlige feil i statistikkpubliseringen. I årsrapporten skal Statistisk sentralbyrå kort redegjøre for risiko for, og iverksatte tiltak mot, at slike eventuelle hendelser kan inntreffe på nytt.

4.3 Sikkerhet og beredskap

Finansdepartementet har som mål at det innen departementets ansvarsområde skal være et systematisk samfunnssikkerhetsarbeid og en tilfredsstillende beredskap for å kunne håndtere ekstraordinære hendelser. Som en del av dette forventer departementet at Statistisk sentralbyrå har foretatt skriftlig kartlegging av risiko og sårbarhet på eget ansvarsområde, har utarbeidet nødvendige beredskapsplaner, og hvert år arrangerer eller deltar i beredskapsøvelser. Finansdepartementets krav og forventninger til beredskapsarbeidet er nærmere omtalt i departementets brev av 7. november 2008. Departementet ber om at Statistisk sentralbyrå i årsrapporten for 2012 redegjør for sikkerhets- og beredskapsmessige utfordringer som er identifisert, og for det konkrete arbeidet i løpet av året, herunder beredskapsøvelser etaten har gjennomført.

5. ANDRE FORHOLD

5.1 Bemanning og personalområdet i virksomheten

De ansatte er virksomhetens viktigste ressurs. Bemanning og personalforvaltning, herunder arbeidet med medarbeidernes kompetanse til å løse oppgaver, må knyttes til ulike hovedmål og styringsparametere for virksomheten. Statistisk sentralbyrå må iverksette tiltak som sikrer virksomhetskritisk kompetanse. Bemanningsutviklingen i

Statistisk sentralbyrå bør ses i sammenheng med arbeidet med å realisere gevinster fra større utviklingsprosjekter. Organisatoriske endringer av en viss viktighet skal forelegges departementet.

Statistisk sentralbyrå står overfor mange kompliserte faglige spørsmål som stiller store krav til de ansattes kompetanse. Statistisk sentralbyrå må løpende vurdere behovet for spesialisering og spisskompetanse på utvalgte områder. I årsrapporten bes Statistisk sentralbyrå gi en generell vurdering og analyse av personalmessige forhold knyttet til virksomhetens hovedmål og styringsparametere, samt administrative oppgaver, med særlig fokus på:

- Bemanningmessig kapasitet og kompetanse til oppgaveløsning
- Arbeid med kompetanseutvikling, herunder lederutvikling
- Utviklingen i aldersfordelingen til de ansatte
- Personalmessige forhold ved omstillingsprosjekter

Statistisk sentralbyrå bes spesielt vurdere risikoen knyttet til kompetanse. Slik omtale bør tilpasses risikofaktorene i pkt. 4.1.

5.2 Evalueringer

Det vises til økonomiregelverkets krav om periodiske evalueringer av virksomhetens oppgaveløsning og virkemiddelbruk. Departementet er kjent med at følgende områder planlegges evaluert i 2012:

- Planlegging og gjennomføring av prosjektet Nye.ssb.no. (dette vil være en ekstern evaluering)
- Kvalitetsgjennomgang av 10 statistikker med utgangspunkt i et system basert på retningslinjer for europeisk statistikk (Code of Practice – CoP).

Statistisk sentralbyrå bes rapportere om disse og eventuelt andre evalueringer i årsrapporten for 2012. Eksterne evalueringer som ikke er unntatt offentlighet, anbefales publisert på evalueringsportalen.no.

5.3 Brukerundersøkelser

Alle statlige virksomheter skal regelmessig gjennomføre brukerundersøkelser, og resultatene av disse skal være offentlige. Departementet ber om at Statistisk sentralbyrå i årsrapporten for 2012 rapporterer om ev. nye brukerundersøkelser. Dersom det ikke er gjennomført brukerundersøkelser i 2012, bes det om en omtale av når slike undersøkelser planlegges i årsrapporten.

5.4 Elektronisk forvaltning

Det vises til Fornyings-, administrasjons- og kirke departementets rundskriv P-11/2011 av 25. oktober 2011 om samordning og styring av IKT-relaterte investeringer i staten. Rundskrivet erstattes tidligere rundskriv P-4/2010. Rundskrivet gir overordnede krav til alle IKT-relaterte investeringer, særlig for anskaffelse, utvikling og ombygging av

elektroniske løsninger og tjenester. Det forutsettes at Statistisk sentralbyrå legger føringer i rundskriv P-11/2011 til grunn.

I rundskriv P-12/2011 med fellesføringer for tildelingsbrevene for 2012 skriver FAD: "Etatene skal gjøre egnede og eksisterende rådata tilgjengelige i maskinlesbare formater. Dette gjelder informasjon som har samfunnsmessig verdi, som kan viderebrukes, som ikke er taushetsbelagte og der kostnadene ved tilgjengeliggjøring antas å være beskjedne (bortfall av inntekter ved salg av data anses som en kostnad). Formater og bruksvilkår må være i overensstemmelse med gjeldende retningslinjer ved tilgjengeliggjøring av offentlige data. Informasjon om hvilke rådata som er tilgjengelige skal publiseres på virksomhetens nettside. Datasett som er fritt tilgjengelige i maskinlesbare formater, skal normalt registreres på nettstedet data.norge.no.

Etater som vurderer å etablere nye, eller å oppgradere eksisterende, publikumstjenester med utgangspunkt i rådata som ikke er taushetsbelagte, skal normalt gjøre disse rådataene offentlig tilgjengelige i maskinlesbare formater, dersom ingenting er til hinder for slik tilgjengeliggjøring av rådata. Før virksomheten eventuelt selv etablerer nye publikumsløsninger basert på rådata, må det vurderes om det er mer kostnadseffektivt å tilgjengeliggjøre rådata i maskinlesbare formater som grunnlag for at andre kan utvikle tjenester.

Det skal framkomme av årsrapporten hvilke data som er gjort tilgjengelige. Dersom publikumstjenester blir etablert uten tilgjengeliggjøring av rådata, skal dette begrunnes i årsrapporten."

Statistisk sentralbyrå skal, i den grad de vurderer det hensiktsmessig i lys av sine overordnede statistikk- og dataoppgaver, fortsette å gjøre sine data tilgjengelige i tråd med føringene i rundskrivet.

5.5 Høringsuttalelser fra Statistisk sentralbyrå

Det vanlige ved høringer er at departementet er høringsinstans og ved behov innhenter uttalelser fra underliggende etater. Etaten sender da sin uttalelse til departementet, med mindre det er bedt om at eventuell høringsuttalelse sendes direkte til den instans som forestår høringen.

I en del tilfeller er en eller flere av våre etater angitt som høringsinstanser, samtidig med eller uten at departementet er høringsinstans. Finansdepartementet ber om at uttalelser i slike tilfeller sendes via departementet og i rimelig tid før høringsfristen utløp.

I saker der Statistisk sentralbyrå er forutsatt å være faglig uavhengig, jf. statistikkloven § 4-1 første ledd, skal Statistisk sentralbyrå avgi uttalelse direkte.

Ved høringer av utpreget teknisk art og i saker som antas å ikke berøre politiske, prinsipielle og/eller budsjettmessige forhold, kan uttalelse gis direkte og gjerne med kopi til Finansdepartementet.

6 HOVEDMÅL, FAGLIGE PRIORITERINGER OG RESULTATKRAV

6.1 Premisser i Strategier 2007

Premissene for bevilgningsforslagene under kap. 1620 Statistisk sentralbyrå er beskrevet i Prop. 1 S (2011–2012) for Finansdepartementet. Statistisk sentralbyrå skal ifølge sin gjeldende strategi, Strategier 2007, legge følgende til grunn for virksomhetens drift i 2012:

- *Statistikk speiler samfunnet*
  - Den økonomiske statistikken skal bidra til å gi best mulig kunnskap om struktur og utvikling i norsk økonomi, særlig som grunnlag for nasjonalregnskapet.
  - Miljø- og ressursstatistikken skal speile dagens miljøutfordringer.
  - Statistikk om næringsvirksomhet skal vise utviklingstrekk i norsk næringsliv.
  - Offentlig sektors ressursbruk skal belyses gjennom godt utbygd statistikk på området.
  - Sosial, demografisk og levekårsrettet statistikk skal gi kunnskap og et godt grunnlag for utformingen av politikk knyttet til sosiale og økonomiske forhold.

- *Forskning av høy kvalitet*
  - Statistisk sentralbyrås forskningsvirksomhet skal bidra til å heve standarden på statistikk- og analysearbeidet og bidra til økte kunnskaper om det norske samfunnet.
  - Forskningsstandarder skal holdes på et høyt internasjonalt nivå.

- *Fornøyde brukere og motiverte oppgavegivere*
  - Statistikk og analyser skal formidles slik at brukerne kan forstå og ta i bruk statistikken.
  - Oppgavebyrden bør søkes redusert, og forenklinger og motiverende tiltak skal sikre best mulig kvalitet på data fra oppgavegiverne.

- *Samarbeid for bedre statistikk*
  - Internasjonalt statistisk samarbeid og oppfylging av internasjonale krav og pålegg skal tillegges stor vekt.
  - Statistisk sentralbyrå arbeider for økt elektronisk samhandling, både ved samarbeid mellom etater om felles innrapportering, og for enklere gjenbruk av data.

- *Kvalitet i alle ledd*
  - Satsingen på å heve kvaliteten på virksomhetens produkter skal videreføres. Statistisk sentralbyrå skal utføre sine oppgaver kostnadseffektivt, faglig kompetent og med sterk vekt på integritet og faglig uavhengighet.

- Statistisk sentralbyrå skal være en fleksibel og omstillingsdyktig organisasjon.

6.2 Hovedmål og faglige prioriteringer

Følgende hovedmål gjelder for Statistisk sentralbyrås løpende virksomhet:

- å utvikle statistikk for områder som mangler dekning,
- å opprettholde omfanget av statistikkproduksjonen, med minst like god kvalitet og aktualitet som før,
- å holde forskningsstandarden på et høyt internasjonalt nivå og
- å satse videre på brukervennlig og effektiv formidling av statistikk og forskningsresultater på etatens internettside.

Statistikk speiler samfunnet

Tidsbruksundersøkelser er viktig som kilde for å studere tid brukt på ubetalt arbeid og gir viktig kunnskap om endringer i befolkningens dagligliv. I henhold til Eurostats retningslinjer er Norge forpliktet til å gjennomføre jevnlig tidsbruksundersøkelser. Arbeidet med en ny tidsbruksundersøkelse har pågått gjennom 2010 og 2011. Datainnsamlingen er fullført, og hovedresultater vil bli publisert 18. januar 2012. For 2012 er det satt av 0,7 mill. kroner til slutføring av denne undersøkelsen.

Statistisk sentralbyrå gjennomførte sommeren 2010 en **landbrukstelling**, basert på krav i EØS-avtalen og nasjonale behov. For 2012 er det satt av 1,5 mill. kroner til fullføring av tellingen.

Folke- og bolig tellingen (FoB), som gjennomføres i 2011, vil fullt ut være basert på administrative og statistiske registre. Sammenliknet med tidligere tellinger som i hovedsak har vært bygget på utsending av papirskjema, er det anslått at kostnadene knyttet til FoB 2011 kan utgjøre om lag 10 pst. av kostnadene ved tilsvarende telling for ti år siden. Målet om at minst 95 prosent av dem som bor i flerbolighus er registrert med bolignummer i folkeregisteret ved tellingstidspunktet i november 2011 er nådd. Folke- og bolig tellingen er hjemlet i en EU-forordning og gjelder følgelig også øvrige EØS-land. Forordningen setter krav til både gjennomføring og formidling. Det er lagt opp til at hovedpubliseringen vil finne sted i 2012 og 2013. For 2012 er det satt av 4,0 mill. kroner til etterarbeidet med tellingen.

Utdanningsregisteret mangler i stor grad informasjon om **innvandreres utdanning** før de kommer til Norge. Som en del av FoB2011 er det gjennomført en spesialundersøkelse av innvandreres høyeste utdanning i 2011. For 2012 er det satt av 2 mill. kroner til å slutføre denne undersøkelsen.

Fornøyde brukere og motiverte oppgavegivere

Det er viktig å unngå unødige kostnader for næringslivet ved innhenting av data. Statistisk sentralbyrå skal systematisk arbeide for å begrense disse kostnadene, bl.a. gjennom å legge vekt på elektronisk datafangst og elektronisk samhandling, se punkt

nedenfor. Det skal legges vekt på brukervennlige løsninger for innrapportering til offentlig sektor gjennom internettløsninger og ved å legge til rette for direkte innsending fra virksomhetenes administrative systemer. Det er videre viktig med gjenbruk og utveksling av informasjon mellom offentlige etater. Data til bruk i forskning bør være enkelt tilgjengelig.

Samarbeid for bedre statistikk

I tråd med førende prinsipper for offentlig sektor utvikler Statistisk sentralbyrå en ny IT-plattform for å legge til rette for økt standardisering og samhandling i statistikkproduksjonen. For å fremme ytterligere standardisering og samhandling er det for 2012 satt av 4,0 mill. kroner.

Kvalitet i alle ledd

Offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrås forskningsresultater må gjøres tilgjengelig for alle gjennom Internett. Det er viktig at Statistisk sentralbyrå samarbeider med andre om produksjon og formidling av offisiell statistikk. Statistikkrådet skal bidra til et helhetlig statistikk-system med felles krav til kvalitet og uavhengighet. Arbeidet med dataforvaltning skal fortsatt ha høy prioritet. Innsamlet datamateriale skal lagres forsvarlig. Statistisk sentralbyrå skal kontinuerlig bygge ut infrastruktur og rutiner for å ivareta informasjonssikkerhet på alle områder. Statistisk sentralbyrå bes om å gi en vurdering av risiko knyttet til informasjonssikkerhet i etatens årsrapport, jf. nærmere omtale i kap 4.

6.3 Resultatkrav

Hovedmål og resultatkrav for 2012 tilsvarer i hovedsak de målene og parameterne som Statistisk sentralbyrå har arbeidet etter de senere årene. Generelt forventer departementet at resultatene skal ligge på minst samme nivå i 2012 som målene for tidligere år, jf. Prop. 1 S (2011–2012) for Finansdepartementet. På noen områder har departementet forventninger om bedre resultater.

Departementet ser det som en viktig oppgave å videreutvikle mål- og resultatstyringen i Statistisk sentralbyrå. Statistisk sentralbyrå bør arbeide videre med resultatindikatorer som kan danne grunnlag for å følge opp den løpende aktiviteten med hovedvekt på produktivitet, kvalitet og service. Det vises til orientering om arbeidet med å utvikle nye spesifikke resultatindikatorer, bl.a. for produksjonsvolum og produktivitet i brev fra Statistisk sentralbyrå til Finansdepartementet i september 2011. Det bes om at det gis en utvidet omtale av disse målene og indikatorene i årsrapporten for 2011 med sikte på at nye indikatorer tas inn i en standard rapportering om mulig allerede fra 2012. Statistisk sentralbyrå bør fortsette å prioritere utviklingen av resultatindikatorer for øvrige områder der det anses som hensiktsmessig i vurderingen av måloppnåelse. Dette gjelder bl.a. på forskningsområdet. Følgende resultatkrav, som er oppsummert i tabell 1, legges til grunn for 2012:

A) Aktualitet

Det bør tilstrebes at statistikkens aktualitet, målt ved antall uker fra referanseperiodens utløp til statistikken blir publisert, er så høy som mulig. I 2010 gikk produksjonstiden ytterligere ned for års- og kvartalsstatistikken, og målet som var satt i tildelingsbrevet for dette året ble nådd med god margin. Produksjonstiden for månedsstatistikken var derimot uendret fra året før. Det er ønskelig å bedre aktualiteten ytterligere.

B) Punktlighet

Graden av punktlighet er et viktig aspekt ved kvaliteten av statistikken. Det bør tilstrebes at så mange statistikker som mulig publiseres på det forhåndsmeldte tidspunktet uten at det går ut over statistikkens aktualitet. I 2010 kom 89 pst. av statistikkene til forhåndsmeldt tidspunkt, mot 88 pst. i 2009, mens målet var 90 pst. i begge år, som i 2008. Det er et mål for 2012 at punktligheten er bedre enn nivået i 2008.

C) Svarprosent

Svarprosentene for Statistisk sentralbyrås undersøkelser med oppgaveplikt er høye og stabile. I 2010 var svarprosenten på undersøkelser med oppgaveplikt på hele 96 pst., enda noe høyere enn de fire forutgående årene, og målet ble nådd. Svarprosenten på frivillige undersøkelser var imidlertid kun 67 pst. i 2010, betydelig lavere enn det fastsatte målet, og den avtakende tendensen fortsatte. Høye svarprosent er en viktig forutsetning for å lage statistikk med tilstrekkelig kvalitet basert på intervjuundersøkelser eller skjemautfylling. Derfor er det et mål for 2012 at svarprosentene for oppgavepliktige undersøkelser skal holdes minst på samme høye nivå som i 2010. Samtidig skal det siktes mot at svarprosentene for frivillige undersøkelser skal være høyere enn i 2009.

D) Oppgavebyrde

Oppgavebyrden knyttet til Statistisk sentralbyrås undersøkelser er gradvis redusert, også når en tar hensyn til en større omlegging i metoden for å beregne belastningen i 2009. Statistisk sentralbyrå nådde dermed målet om å ha lavere oppgavebelastning for næringslivet i 2010 enn i 2008. Det er viktig at Statistisk sentralbyrå fortsetter å arbeide systematisk for å begrense oppgavebyrden. Målet er at kostnadene for næringslivet dempes.

E) Elektronisk innrapportering

Alle Statistisk sentralbyrås undersøkelser rettet mot næringslivet har nå et elektronisk innrapporteringsalternativ. Oppslutningen om slike løsninger er økende, og målet i 2010 ble nådd med god margin. Andelen som rapporterer elektronisk bør øke ytterligere og være høyere i 2012 enn i 2010.

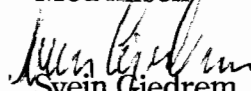
Tabell 1: Indikatorer med kvantitative mål

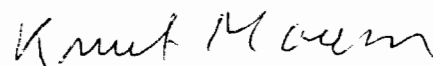
	Resultat 2007	Resultat 2008	Resultat 2009	Resultat 2010	Mål 2009	Mål 2010	Mål 2011	Mål 2012
Aktualitet, i uker:								
- <i>Månedstatistikk</i>	3,2	3,5	3,4	3,4	Minst som 2007	Minst som 2007	Minst som 2007	Minst som 2007
- <i>Kvartalsstatistikk</i>	9,7	9,0	8,2	8,0	Bedre enn 2007	Minst som 2006	Bedre enn 2009	Minst som 2010
- <i>Årsstatistikk</i>	38,3	41,5	40,6	37,2	Bedre enn 2007	Bedre enn 2007	Bedre enn 2007	Minst som 2010
Punktlighet, andel avvik fra varslet tidspunkt. I pst.	10	10	12	11	Bedre enn 2007	Bedre enn 2008	Bedre enn 2008	Bedre enn 2008
Svarprosent:								
- <i>Oppgaveplikt</i>	95	95	95	96	Minst som 2007	Minst som 2008	Minst som 2009	Minst som 2010
- <i>Frivillige</i>	73	72	74	67	Bedre enn 2007	Bedre enn 2007	Bedre enn 2009	Bedre enn 2009
Oppgavebyrde, næringslivet i alt (årsverk)	108	107	103	100	Bedre enn 2007	Bedre enn 2008	Bedre enn 2009	Lavere enn 2010
Andel elektronisk innrapportering, i pst.	48	53	63	65	Bedre enn 2007	Bedre enn 2008	Bedre enn 2009	Bedre enn 2010

7. TILDELING

Under henvisning til ovennevnte og Reglement for økonomistyring i staten § 7 meddeler Finansdepartementet med dette at Statistisk sentralbyrå for 2012 tildeles og gis adgang til å disponere de bevilgningene som er beskrevet i pkt. 2, jf. Stortingets budsjettvedtak av 15. desember 2011.

Med hilsen

Svein Gjedrem e.f.
finansråd

Knut Moum
ekspedisjonssjef

Vedlegg
Gjenpart: Riksrevisjonen